

KAMER VAN BEROEP GESUBSIDIEERD VRIJ ONDERWIJS

BESLISSING

GVO/ 2020 / 18 / ... / 28 oktober 2020

Inzake : ..., niet aanwezig,
 bijgestaan door ..., advocaat,

verzoekende partij

Tegen : VZW ... met maatschappelijke zetel te ...,
 vertegenwoordigd door ..., afgevaardigd bestuurder,
 bijgestaan door ..., advocaat,

verwerende partij

Met een ter post aangetekende zending van 31 augustus 2020 tekent ... namens ... beroep aan tegen de beslissing van 16 juni 2020 genomen door de tuchtcommissie van de VZW ... waarbij ... de tuchtmaatregel van het ontslag wordt opgelegd.

1. Over de relevante gegevens van de zaak

... is tewerkgesteld als leerkracht aan het

In maart 2019 vindt een gesprek plaats tussen enerzijds de afgevaardigd bestuurder en een bestuurder en anderzijds de ouders van een minderjarige leerling.

Met een ter post aangetekende zending van 22 maart 2019 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat een tuchtonderzoek wordt ingesteld.

Met een ter post aangetekende zending van 12 maart 2019 wordt aan verzoekende partij meegedeeld dat hij preventief bij hoogdringendheid wordt geschorst en wordt hij uitgenodigd voor verhoor. De maatregel werd genomen om volgende redenen: *“het schoolbestuur werd op de hoogte gebracht van grensoverschrijdend gedrag van uwentwege ten opzichte van een minderjarige leerling; de ouders van betrokken leerling hebben een klacht neergelegd bij de onderzoeksrechter”*.

Met een ter post aangetekende zending van 22 maart 2019 wordt aan verzoekende partij de bevestigende beslissing van de preventieve schorsing bij hoogdringendheid meegedeeld.

In haar vonnis van 30 maart 2020 oordeelt de correctionele rechtbank ... , dat verzoekende partij schuldig is aan de tenlasteleggingen van o.a. aanranding van de eerbaarheid met geweld of bedreiging jegens een minderjarige.

Met een ter post aangetekende zending van 19 mei 2020 wordt verzoekende partij opgeroepen voor een tuchtverhoor.

In haar vergadering van 16 juni 2020 beslist de tuchtcommissie de tuchtmaatregel van het ontslag op te leggen.

Met een ter post aangetekende zending van 17 juni 2020 wordt aan verzoekende partij de beslissing van 16 juni 2020 meegedeeld.

2. Over het procedureverloop

Met een e-mail van 3 september 2020 worden de raadsmanen van beide partijen verwittigd van de beroepsprocedure.

Met een ter post aangetekende zending van 22 september 2020 maakt de raadsman van verzoekende partij een toelichtende memorie over alsook een stukkenbundel.

Met een e-mail van 25 september 2020 worden de raadsman van beide partijen verwittigd van de zittingsdatum.

Met een ter post aangetekende zending van 13 oktober 2020 maakt de raadsman van verwerende partij een verweerschrift over.

Met een e-mail van 13 oktober 2020 maakt de raadsman van verwerende partij het administratief dossier over.

Er worden geen leden van de kamer gewraakt.

Er worden geen getuigen gehoord.

3. Wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft

Het beroep is binnen de reglementair voorgeschreven termijn ingediend. Het voldoet aan de overige ontvankelijkheidsvereisten.

4. Over de naleving van de voorschriften bij het tot stand komen van de bestreden beslissing

4.1. Ten aanzien van de betwistingen inzake het eventueel niet in acht nemen door het schoolbestuur (i.c. de tuchtcommissie van de raad van bestuur) van de voorschriften die betrekking hebben op de tucht en preventieve schorsing, doet de kamer van beroep in laatste aanleg uitspraak met een beslissing die devolutieve werking heeft.

4.2. De kamer van beroep herinnert eraan dat door het devolutief karakter van het beroep, de zaak in haar geheel door de kamer opnieuw wordt onderzocht en dat de eventuele gebreken in de procedure die de tuchtoverheid zelf heeft begaan, kunnen worden rechtgezet of hersteld in de procedure voor de kamer van beroep, behalve wat de regels betreft m.b.t. de voorschriften die op straffe van onontvankelijkheid zijn voorgeschreven of die van rechtswege de nietigheid meebrengen.

4.3. Verzoekende partij werpt enkele onregelmatigheid op met betrekking tot de tuchtprocedure.

4.4. In eerste instantie nam de tuchtcommissie geen expliciete beslissing om de tuchtbeslissing pas te nemen nadat het strafonderzoek afgerond was, waardoor de tuchtvordering (die voortgezet meer dan een jaar nadat de preventieve schorsing en de tuchtprocedure ingeleid waren) inmiddels verjaard zou zijn.

De kamer van beroep stelt eerst en vooral vast dat er geen enkele decretale voorwaarde is om die beslissing expliciet te nemen en mee te delen aan verzoekende partij, laat staan dat dit op straffe van nietigheid zou zijn voorgeschreven. In tegenstelling tot wat verzoekende partij uit het ontbreken van dergelijke expliciete beslissing meent af te leiden, kan dit sowieso ook geen effect hebben op de verjaring van de tuchtvordering. Immers werd de tuchtvervolging wel degelijk ingeleid ruim binnen de zes maanden na kennisname van de feiten (op 14 maart 2019, meegedeeld via aantekende brief op 22 maart 2019 terwijl de feiten slechts bekend waren op 11 maart 2019), terwijl de verjaringstermijn van zes maanden krachtens art. 8 §5 Tuchtbesluit pas begint te lopen op de dag dat de tuchtvervolging door de gerechtelijke overheid ervan in kennis wordt gesteld dat er een onherroepelijke beslissing uitgesproken is of dat de strafrechtelijke procedure niet voortgezet wordt. Kortom, op het ogenblik dat de tuchtvervolging werd ingesteld (op 14 maart 2019, meegedeeld op 22 maart 2019), was de verjaringstermijn nog lang niet beginnen te lopen. De (niet-expliciet genomen) beslissing om het verloop van de strafprocedure af te wachten kan met andere woorden een gevolg hebben op de redelijke duur van de tuchtprocedure (zie *infra*) maar heeft in casu geen effect op de verjaring van de tuchtvordering gehad.

4.5. Voor zover verzoekende partij voorhoudt dat ook zijn preventieve schorsing te lang heeft geduurd, moet de kamer van beroep vaststellen (i) dat dit niet correct is gelet op art. 7 §1 Tuchtbesluit, (ii) dat dit niet het voorwerp van deze procedure uitmaakt (behoudens de impact op de redelijke termijn van de tuchtprocedure en proportionaliteit van de tuchtsanctie, zie *infra*), en (iii) dat verzoekende partij die meent dat de preventieve schorsing te lang duurt zelf rechtsmiddelen ter beschikking heeft krachtens art. 67bis Rechtspositiedecreet om de tuchtcommissie tot een heroverwegingsvraag te dwingen – wat in deze niet is gebeurd.

4.6. In tweede instantie verwijt verzoekende partij aan de tuchtcommissie dat de aangetekende zendingen betreffende het instellen van de tuchtprocedure en het meedelen van de tuchtstraf op zijn domicilieadres aangeboden zijn, terwijl hij in voorhechtenis zat. De post van verzoekende partij werd daar ook nog in quarantaine gehouden omwille van de Covid-19 pandemie. Op die manier heeft verzoekende partij onvoldoende tijd gehad om zich voor te bereiden en ook onvoldoende toegang gehad tot het tuchtdossier, temeer daar het tuchtdossier ook niet in zijn geheel werd overgemaakt. Het overgrote deel van het tuchtdossier (i.e. de stukken uit de strafprocedure) werden immers niet per post overgemaakt. Een inventaris ontbrak bovendien.

De kamer van beroep stelt vast dat de betekening aan de in het personeelsdossier gekende woonplaats wel degelijk de geijkte procedure is voor het verzenden van de aangetekende brieven. Bovendien werd de brief in ontvangst genomen door de ouders van verzoekende partij. Op verzoek van de ouders werd daarop aan verzoekende partij uitstel toegekend van 2 juni 2020 tot 16 juni 2020 om zich (door middel van diens raadsman) te verdedigen tijdens een uitgesteld tuchtverhoor. Het tuchtdossier werd inderdaad niet in zijn geheel per post overgemaakt : het straf dossier zelf en het vonnis van de correctionele rechter van 6 april 2020 werd gelet op hun omvang niet verzonden. Het tuchtdossier lag daarentegen wel in voorbereiding van het uitgestelde tuchtverhoor volledig ter inzage van de raadsman en de oproepbrief voor verhoor van 19 mei 2020 meldde dat het ook digitaal ter beschikking kon worden gesteld. Elk stuk van het tuchtdossier was gekend aan verzoekende partij en diens raadslieden, aangezien er een overlap was tussen het tuchtdossier en het straf dossier. Daarenboven was er ook reeds een verhoor geweest van (de raadsman van) verzoekende partij naar aanleiding van de preventieve schorsing.

Er bestaat evenmin een decretale voorwaarde, laat staan op straffe van nietigheid, dat een tuchtdossier zich zou dienen te beperken tot een beperkt onderdeel van het straf dossier. Aangezien de tuchtcommissie zich hier steunt op een correctionele veroordeling, die op zijn beurt steunt op het geheel van het straf dossier, begrijpt de kamer van beroep de keuze van de tuchtcommissie om het gehele straf dossier toe te voegen, ook al behoorde een beperktere geïnventariseerde selectie uit het straf dossier

tot de mogelijkheden. Verzoekende partij heeft uit die keuze van de tuchtcommissie echter geen schade ondervonden, aangezien het strafdossier in zijn geheel gekend mag worden geacht na het doorlopen van de strafrechtelijke procedure voor de correctionele rechtbank.

In die omstandigheden ziet de kamer van beroep niet in waarom er sprake zou zijn van schending van de rechten van verdediging, noch van een andere procedurele grief die de geldigheid van de tuchtvervolgning met zich mee zou brengen.

4.7. Verzoekende partij voert ook nog aan dat het onpartijdigheidsbeginsel geschonden is door uitspraken die de voorzitter van de tuchtcommissie B.D. in de pers zou hebben afgelegd, alsook door communicatie die nadien binnen de school zelf naar het personeel is gevoerd. De kamer van beroep herinnert eraan dat haar uitspraak devolutieve werking geeft, zodat dit euvel ter zitting kan worden rechtgezet. Voor zover als nodig meent de kamer van beroep weliswaar dat geen enkel van die uitlatingen met zich meebrengen dat de tuchtcommissie niet meer zonder gezichtsverlies tot een andere tuchtsanctie dan ontslag zouden zijn kunnen komen. Zowel de communicatie intern als extern gebeurde met voldoende mate van terughoudendheid, zonder vermelding van concrete feiten en zonder vermelding van de specifieke tuchtprocedure of vooropgestelde tuchtsanctie. De beoordelingsvrijheid van de tuchtcommissie bleef dus wel degelijk gevrijwaard. Het loutere feit dat er intern en extern gecommuniceerd werd is onvoldoende om de partijdigheid van de tuchtcommissie met zich mee brengen. Gelet op de bijzondere ernst van de feiten (zedefeiten ten aanzien van een minderjarige binnen een schoolcontext) is de nood aan interne en externe communicatie een begrijpelijk onderdeel van een veilig en sereen schoolklimaat. Voor verzoekende partij zelf vormen zij tevens een hefboom om wilde geruchten en de morele impact daarvan te beperken, zodat dergelijke communicatie ook in zijn voordeel kan werken.

4.8. De kamer van beroep ziet verder geen redenen om te besluiten dat de bestreden tuchtbeslissing tot stand is gekomen met schending van de bepalingen die het opleggen van de tuchtstraffen regelen noch van bepalingen die op straffe van nietigheid zijn voorgeschreven of waardoor de beslissingen als niet bestaande moet worden beschouwd.

5. Beoordeling door de kamer van beroep

5.1. Wat betreft de beoordeling ten gronde, verwijt verzoekende partij enerzijds aan de tuchtcommissie om te vlug te hebben geageerd (met name vooraleer er een definitieve beslissing in het kader van beroep is geveld in de strafprocedure), anderzijds dat de tuchtcommissie te lang zou hebben gewacht (met name tot na de veroordeling in eerste aanleg, terwijl de tuchtcommissie daarvoor reeds kennis had van het dossier). De kamer van beroep heeft begrip dat daarin een tegenstrijdigheid kan worden gelezen. Toch begrijpt de kamer van beroep de redenering van verzoekende partij wel: *indien* de tuchtcommissie dan toch meende dat zij geen einduitspraak in kracht van gewijsde diende af te wachten, *waarom* volstond dan de kennisname van het dossier niet om reeds eerder in actie te treden?

Hoewel de kamer van beroep de redenering dus begrijpt, kan zij zich er niet bij aansluiten, en dit voor de redenen hieronder.

5.2. Wat betreft de claim dat de tuchtcommissie onzorgvuldig zou hebben gehandeld door de einduitspraak in de strafprocedure niet af te wachten en zich bijgevolg op niet bewezen feiten te beroepen, stelt de kamer van beroep vast dat de tuchtcommissie een eigen tuchtrechtelijke kwalificatie geeft aan de feiten, en in het kader daarvan ook een eigen tuchtrechtelijke appreciatie uitspreekt over het bewijs en de zwaarte van de tuchtfeiten. Een strafrechtelijke veroordeling is niet noodzakelijk opdat een beweerd tuchtfeit (dat ook voorwerp uitmaakt van een strafonderzoek) tuchtrechtelijk gesanctioneerd kan worden.

In dit dossier beroept de tuchtcommissie zich middels haar verweerschrift ter zitting in hoofdorde op een bekentenis van verzoekende partij dat deel uitmaakt van het strafdossier. In het proces-verbaal van 29 augustus 2019 (plichtnummer 688.2019/056 BP.0024, dossiernummer 2019/056 BP), leest de kamer van beroep *“Ik wens ten nadele van XXX te bekennen en ik wens mij te verontschuldigen dat ik die jongen een leugenaar genoemd heb. Als u mij vraagt waarom XXX, dan moet ik u het antwoord schuldig blijven. Als u mij vraagt of hij het dichtst bij de deur sliep, dan zeg ik dat hij inderdaad beneden lag. Ik denk dat ik affectie zocht.*

Als u mij opmerkt dat iemand bij het geslachtsdeel grijpen toch op iets anders wijst dan op het zoeken van affectie dan geef ik toe dat ik mogelijks seksueel contact zocht. Ik wou al langer iets aan mijn probleem doen. Het klopt dat ik mij soms, heel af en toe, seksueel aangetrokken voel tot jongeren. Ik ervaar dit reeds lange tijd, zeker gedurende mijn eerste jaren in het onderwijs. Als u mij vraagt waarom ik de stap zette naar een psychiater, dan zeg ik dat het niet goed ging met XXX en ik mezelf niet goed voelde, dit gebeurde reeds een 5-tal jaren geleden. Met de psychiater sprak ik nog niet over mijn problematiek tot het aangetrokken voelen t.a.v. minderjarigen en dit uit schaamte. Als u mij vraagt of ik het slachtoffer was van seksueel misbruik dan zeg ik u dat ik denk van niet, maar je hoort toch vaker verhalen van slachtoffers die het zich niet meer kunnen herinneren...” (eigen anonimiseren).

In het licht van de devolutieve werking van de uitspraak van de kamer van beroep, voegt de kamer van beroep deze bekentenis expliciet toe als pertinent gegeven in de motivatie van de tuchtbeslissing.

De raadsman van verzoekende partij werpt ter zitting op dat die bekentenis niet finaal is want in graad van beroep nog zou kunnen worden ingetrokken tijdens de strafprocedure. De kamer van beroep moet echter vaststellen dat er tijdens de procedure voor de correctionele rechter niet is teruggekomen op de bekentenis, dat er nadien tijdens de tuchtprocedure binnen de school evenmin is teruggekomen op de bekentenis, en dat er ter zitting voor de kamer van beroep evenmin is teruggekomen op de bekentenis. De raadsman van verzoekende partij kwam ter zitting niet verder dan de hypothese te uiten dat het in de toekomst nog zou kunnen, maar had klaarblijkelijk geen mandaat gekregen van verzoekende partij om dat ook daadwerkelijk ter zitting te doen. De bewering dat verzoekende partij in graad van beroep in de strafprocedure nog zijn bekentenis zou kunnen intrekken is dus louter hypothetisch. Aangezien zowel de tuchtcommissie als de kamer van beroep zelf het bewijs van de beweerde tuchtfeiten mogen inschatten, inclusief de waarachtigheid van een getuigenis die daaraan in hoofdorde ten grondslag ligt, ziet de kamer van beroep geen reden om het bewijs van de tuchtfeiten in twijfel te trekken. Van een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel is dus geenszins sprake, noch van een voortvarend optreden door de tuchtcommissie.

5.3. Dat geldt des te meer aangezien het bewijs van de beweerde tuchtfeiten niet enkel uit de bekentenis voortvloeit. Enerzijds is er het geheel van het tuchtdossier, waarin zich ook met elkaar in overeenstemming zijnde verklaringen bevinden van het slachtoffer, getuigen, en een ander minderjarig slachtoffer ten aanzien van wie de feiten nog schrijnender zijn. Anderzijds is er ook de beoordeling van die dossier door de correctionele rechter die de feiten ten aanzien van beide minderjarigen bewezen achtte op 6 april 2020 en waarnaar de tuchtbeslissing verwijst.

Het tuchtfeit is bijgevolg afdoende bewezen in de ogen van de kamer van beroep.

5.4. Verzoekende partij beweert nog dat een brief werd voorgelegd aan de kamer van beroep die gedekt is door vertrouwelijkheid tussen raadslieden. Het komt aan de strafhouder toe daarover te oordelen, niet aan de kamer van beroep. Sowieso betreft dit geen stuk dat aan bovenstaande vaststellingen dat de feiten bewezen zijn, iets kan wijzigen.

5.5. Rest nog de vraag of de tuchtsanctie van ontslag proportioneel is. Verzoekende partij heeft een minderjarige aangerand binnen de schoolcontext. Voor de kamer van beroep is het evident dat er weinig andere tuchtrechtelijke inbreuken bestaan die een grovere inbreuk zijn op de deontologische plichten van een leerkracht en die het vertrouwen méér beschamen dat de school, de minderjarige zelf en diens familie in de leerkracht geplaatst hebben. Dat de tuchtcommissie elke verdere samenwerking met verzoekende partij binnen de schoolomgeving onmogelijk acht, is voor de kamer van beroep ook evident en zeker niet onredelijk.

5.6. Verzoekende partij voert nog aan dat er te lang gewacht is met het nemen van die tuchtbeslissing, waardoor ook zijn preventieve schorsing te lang heeft geduurd. Had de tuchtcommissie sneller kunnen gaan door op te treden van zodra zij kennis had van het strafdossier (inclusief de bekentenis) of door het voeren van een parallel onderzoek?

De kamer van beroep stelt vast dat er tussen het afronden van het strafonderzoek en de strafrechtelijke behandeling ten gronde geen onredelijk lange termijn zit.

Verzoekende partij werd doorverwezen naar de correctionele rechtbank op 28 februari 2020, en de veroordeling door de correctionele rechtbank volgde op 6 april 2020. Op 19 mei 2020 werd per aangetekend schrijven aan verzoekende partij meegedeeld dat het tuchtonderzoek was afgesloten en dat de sanctie van ontslag werd voorgesteld. In tussentijd zat verzoekende partij nog steeds in voorhechtenis en kon hij zijn functie binnen de school bijgevolg niet kon opnemen. In die omstandigheden meent de kamer van beroep niet dat de tuchtcommissie onredelijk gehandeld heeft door de beoordeling van de correctionele rechter af te wachten.

Het voeren van een parallel tuchtonderzoek zonder het strafonderzoek af te wachten is theoretisch misschien wel mogelijk, maar een tuchtcommissie is geen onderzoeksrechter en de onderzoeksmacht van een tuchtcommissie is bijgevolg beperkt. In welke mate het mogelijk en opportuun is om een eigen onderzoek te voeren tijdens het strafrechtelijke onderzoek, betreft bijgevolg een feitenkwestie. Het is net om schoolbesturen die afweging te kunnen laten maken, dat de decreetgever een afwijking op de verjaringstermijn heeft voorzien. Een afwachtende houding door de tuchtcommissie op zich is bijgevolg niet problematisch, er moet daarentegen sprake zijn van laakbaar stilzitten gelet op concrete omstandigheden waarin de tuchtcommissie perfect het tuchtdossier kan aanvatten, verderzetten of afhandelen en dit desalniettemin niet doet. Gelet op het feit dat verzoekende partij in voorhechtenis zat en gelet op de uiterst delicate en gevoelige materie (zedeneiten betreffende minderjarigen), acht de kamer van beroep het zeer redelijk dat de tuchtcommissie hier geen eigen tuchtonderzoek gevoerd heeft en de betrokken minderjarigen en hun familie niet aan parallelle verhoren heeft onderworpen, naast de verhoren in het strafonderzoek. De gehanteerde timing door de tuchtcommissie vormt dus geen element om de proportionaliteit van de tuchtsanctie in twijfel te trekken.

5.7. Verzoekende partij roept nog in dat mededelingen aan het publiek/schoolteam persoonlijke informatie bevatten en de wetgeving op de gegevensbescherming zouden schenden. Het komt niet aan de kamer van beroep toe over de beweerde inbreuk op gegevensbescherming zelf te oordelen. Weliswaar kan een schadelijke gedraging door het schoolbestuur een impact hebben op de proportionaliteit van de tuchtsanctie, doch in dit geval ziet de kamer van beroep niet in hoe dit het geval is. Enerzijds is de gevoerde communicatie met een voldoende mate van terughoudendheid gebeurd

zonder concrete informatie over de gepleegde feiten, waarbij de kamer van beroep de noodzaak van dergelijke beperkte interne en externe communicatie begrijpt (cfr. *supra*). Anderzijds is de aard van het tuchtfeit (zedeneiten ten aanzien van een minderjarige in een schoolcontext) dermate ernstig dat de kamer van beroep niet inziet dat de tuchtsanctie van ontslag disproportioneel zou kunnen worden door dergelijke terughoudende communicatie.

BELISSING

Gelet op de artikelen 64 tot 72 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de preventieve schorsing en de tucht, omtrent het ontslag van sommige tijdelijke personeelsleden in het gesubsidieerd onderwijs en in de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, zoals gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 30 mei 1996, 13 januari 1998 en 15 september 2000, 3 juli 2009 en 24 september 2010;

Gelet op het huishoudelijk reglement van de kamer van beroep van het gesubsidieerd vrij onderwijs, zoals vastgesteld in zitting van 28 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 april 2019 waarbij de heer Kurt Willems wordt aangesteld als voorzitter voor de kamer van beroep voor het gesubsidieerd vrij onderwijs;

Gelet op de hoorzitting van 28 oktober 2020;

Na beraadslaging,

Na geheime stemming,

Artikel 1 (met unanimititeit):

De beslissing van de tuchtcommissie van de raad van bestuur van de vzw ... waarbij ... de tuchtstraf van het ontslag wordt opgelegd, wordt door de kamer van beroep bevestigd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 28 oktober 2020.

De kamer van beroep was als volgt samengesteld uit:

De heer Kurt Willems, voorzitter;

De heren Hans De Becker en Paul Yperman, vertegenwoordigers van de representatieve groeperingen van de inrichtende machten;

Mevrouw Ann Huybrechts en de heer Filip Vandenberghe, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Mevrouw Karen De Bleeckere, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan een voor elke partij en een voor het dossier van de kamer.

Secretaris,
Karen De Bleeckere

Voorzitter,
Kurt Willems